

ВСТУП

Клінічна діагностика хвороб тварин є першою клінічною дисципліною, за якою студенти вивчають основні методи дослідження тварин з метою розпізнавання різних хвороб. У той же час ця дисципліна надає знання, що необхідні під час вивчення усіх інших клінічних дисциплін.

1. Мета і завдання практики

Закріплення знань, що отримані у процесі теоретичного навчання та здобуття навиків клінічного дослідження тварин.

Основними завданнями практики з дисципліни «Клінічна діагностика хвороб тварин» є:

- навчити студентів методам клінічного дослідження тварин;
- ознайомити студентів із симптомами та синдромами різних хвороб тварин, особливо внутрішніх незаразних.

2. Бази практики

Навчальна практика буде проводитись у навчально-дослідних господарствах Національного університету біоресурсів і природокористування України («Великоснітинське», «Агрономічна дослідна станція», «Ворзель»), на КП «Київський іподром», в навчальних лабораторіях факультету ветеринарної медицини.

3. Організація проведення практики

Студенти під керівництвом викладачів проводять клінічні дослідження хворих тварин з метою виявлення симптомів, синдромів хвороб. Одночасно вони набувають навички поводження з тваринами та методами їх фіксації.

У кожній групі студентів практикою керують два викладачі. Це є необхідною умовою виконання завдань практики і техніки безпеки роботи з сільськогосподарськими тваринами.

Основною формою організації роботи студентів на практиці є бригадна. Бригади складаються з 4 - 5 чоловік. Бригадирами призначаються найбільш підготовлені студенти. Вони допомагають викладачам у керівництві і проведенні практики.

Бригадир отримує консультацію викладача, а потім сам консулює членів своєї бригади. Перед початком практики викладачі проводять інструктаж з техніки безпеки роботи з тваринами та змісту практики, дають завдання кожній бригаді.

В організації та проведенні практики беруть участь ветеринарні спеціалісти господарств і співробітники лабораторій.

4. Зміст практики

Зміст практики полягає у здобутті навиків студентами щодо поводження з тваринами та методів їх фіксації, що є необхідною умовою для проведення діагностичних досліджень та лікувально-профілактичних заходів.

4.1 Індивідуальні заняття.

Кожний студент працюючи у підгрупах повинен

- навчитися правильно підходити до тварин, а при необхідності застосувати методи їх фіксації для безпечної роботи;
- засвоїти схему клінічного дослідження тварин;
- відпрацювати загальні методи дослідження тварини - огляд, пальпацію, перкусію, аускультацію та термометрію;
- провести загальне дослідження і дослідження окремих систем та органів тварин;
- освоїти методики взяття проб крові і сечі,

4.2 Методичні рекомендації.

Кожний студент отримує щоденник з проходження навчальної практики з дисципліни «Клінічна діагностика хвороб тварин», в якому відмічає результати власних досліджень тварини.

4.3 Матеріально-технічне забезпечення

Для проходження навчальної практики з дисципліни «Клінічна діагностика хвороб тварин» студенти забезпечуються: термометрами, плесиметрами і перкусійними молоточками, стетофонендоскопами, зондами для різних видів тварин, засобами для фіксації і приборкання тварин, засобами для лабораторної діагностики біологічних матеріалів, засобами особистої гігієни і медичною аптечкою.

4.4 Навчально-методичне забезпечення

Студенти забезпечуються необхідними методичними посібниками:

Якимчук О.М., Маринюк М.О., Немова Т.В., Палюх Т.А. Щоденник з проходження навчальної практики «Клінічна діагностика хвороб тварин»: методичні вказівки для студентів ОС Магістр» за спеціальністю 211 – «Ветеринарна медицина». К.: Вид-во «ЦП Компринт», 2021. 37 с.

Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Маринюк М.О. Ультразвукова діагностика печінки та жовчного міхура у дрібних домашніх тварин: методичні вказівки. К.: «ЦП Компринт», 2013. 24 с

Цвіліховський М.І., Бондар В.О., Якимчук О.М., Маринюк М.О. Спеціальні методи дослідження тварин (Частина 2): методичні вказівки до лабораторних занять із студентами спеціальності «Ветеринарна медицина». К.: Вид. центр НУБіП України, 2015. 80 с.

Цвіліховський М.І., Бондар В.О., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Обруч М.М. Сучасні методи діагностики у ветеринарній медицині дрібних домашніх тварин (комп'ютерна томографія): методичні вказівки для підготовки фахівців ОС «Магістр» (Ч. 1). К.: Вид. центр НУБіП України, 2015. 68 с.

Цвіліховський М.І., Бондар В.О., Якимчук О.М. Спеціальні методи дослідження тварин. Частина 3. К.: ЦП «Компринт», 2016. 76 с.

Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Костюк О.С., Маринюк М.О., Бондар В.О., Іванченко Н.Ю., Якимчук І.М., Обруч М.М. Рентгенологічне дослідження серця тварин: методичні вказівки для підготовки фахівців ОС

«Магістр» спеціальності 211 – Ветеринарна медицина. К.: «ЦП Компринт», 2017. 28 с.

Бондар В.О., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Обруч М.М. Сучасні методи діагностики у ветеринарній медицині дрібних домашніх тварин: (магнітно-резонансна томографія). Частина 2: методичні вказівки для підготовки фахівців ОС «Магістр» за спеціальністю 211 – «Ветеринарна медицина». К.: «ЦП Компринт», 2017. 35 с.

Бойко Н.І., Обруч М.М., Лозова Л.В. Особливості морфологічного дослідження крові птиці: методичні вказівки для підготовки студентів ОС «Магістр» спеціальності 211 – «Ветеринарна медицина». К.: «ЦП Компринт», 2017. 134 с.

5. Форми і методи контролю

В кінці кожного дня практики студенти подають викладачу результати власних досліджень і їх аналіз. В кінці навчальної практики вони представляють заповнений щоденник та проводять його захист

6. Вимоги до звіту.

Щоденник з навчальної практики заповнюється згідно вимог, що представлені в ньому, з повним аналізом отриманих результатів і висновками. При складанні заліку необхідно пояснити наведені дані.

7. Підведення підсумків практики.

Після виконання індивідуальних завдань, повного оформлення щоденника з навчальної практики студент отримує залік

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет ветеринарної медицини

Анотація робочої програми з навчальної практики з дисципліни «Клінічна діагностика хвороб тварин» для ОС «Магістр» за спеціальністю 211- Ветеринарна медицина (курсанти)

Курс – 3

Семестр – 6

Навчальна практика – 30 год.

Форма звітності – залік

Практика з дисципліни «Клінічна діагностика хвороб тварин" - спрямована на набуття уміння дослідження клінічно здорових тварин, хворих тварин, розпізнавати хвороби, групувати їх у патогенетично зв'язані симптомо-комплекси і на основі цього робити висновок - встановлювати діагноз. Вивчення методів клінічного обстеження при діагностуванні різних за своєю етіологією захворювань – внутрішніх, хірургічних, гінекологічних, інфекційних, паразитарних. Значення дисципліни для формування магістра ветеринарної медицини зростає з уведенням спеціалізації господарств, застосуванням новітніх технологій утримання і годівлі продуктивних тварин та зростанням кількості домашніх тварин.

“Clinical diagnosis of animal diseases” - effective treatment of animal disease forecasting skills necessary to recognize the disease, grouped them in the pathogenetic symptom-complexes and on the base of this facts we make conclusion - establish a diagnosis. Clinical examination methods used in the diagnosis of various diseases, their etiology - internal, surgical, gynecological, infectious, parasitic. Value discipline for a master's degree of veterinary medicine is growing with the introduction of specific farms, application of new technologies and productive animals, and feeding the growing number of pets.